

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/5154,Promocja-ksiazki-Ludnosc-cywilna-w-lodzkich-obozach-przesiedleńczych-Lodz-3-wrze.html>
03.04.2026, 11:46

Promocja książki „Ludność cywilna w łódzkich obozach przesiedleńczych” - Łódź, 3 września 2010

W dniu 3 września br. w XVIII Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi odbyła się promocja książki „Ludność cywilna w łódzkich obozach przesiedleńczych”, pod red. dr Joanny Żelazko (p.o. naczelnika OBEP IPN w Łodzi). Publikacja jest pokłosiem konferencji naukowej pt. „Wysiedlenie mieszkańców Łodzi w 1940 r.”, zorganizowanej wspólnie z Urzędem Miasta Łodzi 15 stycznia br., w 70. rocznicę wysiedlenia mieszkańców osiedla im. Józefa Montwiła Mireckiego w Łodzi.

***

Jednym z działań okupanta hitlerowskiego w czasie II wojny światowej na terenach wcielonych do III Rzeszy, wymierzonych przeciwko polskiej ludności cywilnej, było wysiedlanie jej z miejsc zamieszkania i wywożenie na terenie tzw. Generalnego Gubernatorstwa. Nim wyrzuceni z domów ludzie zostali osiedleni w nowym miejscu, doświadczali pobytu w obozach przesiedleńczych. Panujące w nich bardzo ciężkie warunki bytowe, choroby, często głód oraz okrucieństwo strażników, na zawsze pozostały w pamięci doświadczonych tym ludzi.

W nocy z 14 na 15 stycznia 1940 r. miała miejsce największa w Łodzi jednorazowa akcja wysiedlenia ludności polskiej. Niemcy zmusili do opuszczenia domów ok. 4,5 tys. osób, mieszkańców os. im. Józefa „Montwiła” Mireckiego na Polesiu Konstantynowskim. Skazali ich na pobyt w obozie i przymusowy wyjazd do nowych miejsc osiedlenia, aby dzięki temu zyskać mieszkania dla - przybywających do Łodzi - niemieckich osadników. Byli nimi początkowo Niemcy z głębi Rzeszy, a w kolejnych latach również ze wschodnich terenów okupowanej Polski i krajów bałtyckich.